

Сімейно-шлюбні відносини : актуальні питання

анотований бібліографічний список

2020. – Вип. 10. – 20 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. **Абрамюк О. О. Роль проактивного копінгу шлюбних партнерів у структурі копінгу подружжя / О. О. Абрамюк // Теорія і практика сучас. психології. — 2019. — № 3, т. 1. — С. 5-11.** *Проаналізовано сучасні закордонні та вітчизняні наукові праці з проблематики стресоподолання особистості та копінгу у сім'ї, наголошено на відсутності досліджень всього спектру індивідуального копінгу партнерів в шлюбі та його взаємозв'язку з діадним копінгом. Описано рівні індивідуального копінгу особистості в контексті сім'ї. В матрицю індивідуального копінгу включено реактивний рівень копінгу, що описує зусилля - відповідь особистості на конкретний стресор у теперішньому або компенсацію минулих втрат чи збитків; антиципаторно-превентивний рівень копінгу – зусилля зі створення та накопичення ресурсів, що спрямовані на подолання загрози у майбутньому чи зменшення ймовірності настання стресових ситуацій; проактивний копінг, що визначається як зусилля зі створення загальних ресурсів, що спрямовані на досягнення поставлених цілей та управління майбутніми ситуаціями, які розцінюються людиною як складні життєві завдання та виклики.*

2. **Актуальні проблеми юридичної науки : зб. тез Міжнар. наук. конф. "Вісімнадцяті осінні юридичні читання", м. Хмельницький, 25 жовт. 2019 р. / НАПрН України, Хмельниц. ун-т упр. та права ім. Л. Юзькова, Євраз. асоц. правн. шкіл та правників. — Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права ім. Л. Юзькова, 2019. — 577 с.** *Шифр зберігання в Бібліотеці: A804416* *Зі змісту: До питання про зарубіжний досвід правового*

регулювання фактичних шлюбних відносин / В. В. Лучковський. – С. 276-278; До питання про режим окремого проживання подружжя за законодавством окремих зарубіжних держав / О. А. Оксанюк. – С. 278-281; Окремі питання правового регулювання поділу майна подружжя / Д. С. Пулик. – С. 287-290.

3. Борги при розлученні: кому виплачувати [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 22 верес. – Електрон. дані. Зазначено, що під час розлучення перед колишнім чоловіком і дружиною деколи може постати питання не лише про поділ майна, але й про борги. Вказано, що за спільною згодою подружжя може підписати шлюбний договір, у якому варто детально зазначити умови, що врегульовують майнові відносини між ними. Серед інших пунктів необхідно прописати порядок користування грошовими коштами та визначити, кому з подружжя і в якому розмірі може перейти борг по кредиту, іпотеці тощо. Окрім того, може бути також вказана деталізація виду кредитних зобов'язань. Скажімо, якщо договір кредиту був укладений з метою оплати послуг за навчання одного з подружжя, тоді зобов'язання щодо повернення грошових коштів лягає на того, хто навчався. Подано інтерв'ю з директором Стрийського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Марії Николаїшин про те, як може відбутися розподіл боргових зобов'язань між уже колишнім подружжям. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/borgi-pri-rozluchenni-komu-viplachuvati.html>

4. Борщова Т. О. Дитячі страхи: особливості прояву у дітей з неповних родин [Електронний ресурс] / Тетяна Олександрівна Борщова, Іван Романович Крупник // Інсайт: психол. виміри сусп-ва. — 2019. — № 2. — С. 58-63. Під час аналізу емпіричних даних виявлено, що виникнення та прояви «вікових» страхів залежить від типу родини, у якій живе дитина. Порівняльний аналіз результатів емпіричного дослідження особливостей дитячих страхів у дітей з повних та неповних родин дав змогу виявити значущі розбіжності у домінуючих страхах, а отже тип родини впливає на диференціацію домінуючих страхів. Спостережено високий відсоток у

вибірках респондентів з неповних родин показника страху втрати рідних, що свідчить про проблемну ситуацію у системі «батьки - діти». Зауважено, що значні показники інших страхів у дітей з неповних родин свідчать про велику емоційну неврівноваженість, оскільки у них превалюють ірраціональні страхи (страх темряви, страх жахливих снів), які не виконують позитивних функцій, лише дезадаптують психіку дитини, заважають особистості розвиватись. Нестача спілкування з матір'ю або батьком у неповній родині, призводять до незадоволення потреб у любові та прийнятті і, як наслідок – більшої вразливості емоційної сфери. Текст:

<http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/article/view/28/25>

5. "Весілля у в'язниці": реєстрація шлюбу з засудженим [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 24 верес. – Електрон. дані. Вказано, що відповідно до частини 3 статті 63 Конституції України та норм Кримінально-виконавчого кодексу України, засуджені користуються всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, визначених законами України та цим Кодексом і встановлених вироком суду. Зокрема, держава гарантує всім засудженим право на шлюб. Статтею 51 Конституції України проголошено, що шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки і чоловіка. Кожен із подружжя має рівні права і обов'язки у шлюбі та сім'ї. Сімейним кодексом України шлюб визначено як вільний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у державному органі реєстрації актів цивільного стану. Зазначено, що пунктом 18 глави 2 розділу III Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні визначено, що державна реєстрація шлюбу із засудженими, які відбувають покарання в установах виконання покарань, проводиться відділом державної реєстрації актів цивільного стану за місцезнаходженням цієї установи на загальних підставах, передбачених законодавством України. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/vesillya-u-vyaznici--reestraciya-shlyubu-z-zasudzhenim.html>

6. Від римського приватного права до ІТ права : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "Римське право і сучасність", 19 трав. 2018 р. /

Півден. регіон. центр НАПН України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад." [та ін. ; упоряд. : К. І. Спасова, Ю. О. Толмачевська ; за заг. ред. О. І. Харитонової, К. Г. Некіт]. — Одеса : Фенікс, 2018. — 445 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A804654** *Зі змісту: Моральність та моральні засади в сімейному праві / С. Б. Булеца. – С. 150-154; Окремі проблеми фіктивних шлюбів / М. В. Бориславська. – С. 154-158; Правове регулювання усиновлення дітей іноземними громадянами в Україні / К. М. Глиняна. – С. 158-161; Про зміни, що грядуть з питань захисту майнових інтересів дітей (в світлі громадських обговорень) / О. М. Калітенко. – С. 161-164; Сімейні правовідносини в ІТ сфері / О. І. Сафончик. – С. 164-167; До проблеми визначення поняття дитячого будинку сімейного типу / Ю. Ю. Черновалюк. – С. 167-170; Категорія "інтерес" у шлюбному договорі / А. А. Катренко. – С. 170-173; Колізія законодавства у сфері сурогатного материнства: права сурогатної матері на народжену дитину / Р. А. Василюк. – С. 210-213; Перспективи розвитку та поширення інституту шлюбного договору в Україні / Д. Ю. Козлов, П. О. Козлова. – С. 284-286; Одностатеві шлюби в Україні / К. А. Лимонова. – С. 321-324; Деякі проблемні питання розірвання шлюбу під час вагітності жінки / К. В. Матвійчук. – С.336-338; Шлюбний договір як різновид цивільних договорів у сімейному праві України / О. І. Мізерна. – С. 341-344; Заповіт подружжя: особливості правового регулювання та проблемні питання його реалізації в спадковому праві / О. А. Пучка. – С. 365-368; "Фактичні шлюбні відносини": від римського приватного права до сучасності / С. А. Толкач. – С. 400-403; Проблемні аспекти та перспектива шлюбного договору в Україні / Ю. І. Цибуля. – С. 413-415; Особливості розподілу майна подружжя без розірвання шлюбу / А. А. Цонєва. – С. 415-417; Фактичні шлюбні відносини як одна із форм співжиття жінки та чоловіка / О. В. Шаповалов. – С. 425-428.*

7. Гал І. Українцям возвращают «пакеты малыша» [Електронний ресурс] / Ирина Гал // Fакту.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 30 сент. – Електрон. даные. *Йдеться про те, що в Україні знову повертаються до*

забезпечення молодих батьків так званими «бебі-боксами», які почали видавати два роки тому, а влітку 2020 року Кабінет Міністрів України (КМ України) вирішив замінити таку допомогу грошовою - п'ятьма тисячами гривень, які дозволялося «отоварювати» лише в певних магазинах. Як повідомлено в інформаційному управлінні Апарату парламенту, Верховна Рада України (ВР України) підтримала проект Закону «Про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка».

Текст: <https://society.fakty.ua/357060-ukraincam-vozvraschayut-pakety-malysha>

8. Георгадзе Т. О. Аналіз понятійного апарату з проблеми формування сімейних цінностей у дітей шкільного віку / Т. О. Георгадзе // Інновац. педагогіка. — 2019. — № 19, т. 1. — С. 156-159. Розглянуто окремі аспекти поняттєвого апарату наукової проблеми формування сімейних цінностей у дітей шкільного віку. Здійснено аналіз наукової проблеми, а саме в чому полягає сутність понять «сім'я», «цінності», «сімейні цінності». Здійснено аналіз теоретичних праць вітчизняних і зарубіжних фахівців, який свідчить, що в контексті дослідження сім'я відіграє важливу роль у розвитку людства і є найважливішим соціальним інститутом.

9. Горелов С. Монетизация «пакета малыша»: Рада приняла важное решение [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. — 2020. — 17 сент. — Электрон. данные. Йдеться про те, що народні депутати хочуть відмовитися від монетизації «пакета малюка», залишивши його в натуральному вигляді. Так, на засіданні Верховної Ради України (ВР України) 17 вересня законопроект № 3006а, який залишає «бебі-бокс» в натуральному вигляді, вже ухвалили за основу 316-ма голосами народних депутатів. Автори законопроекту зазначили, що за два роки кількість предметів у пакеті збільшилася в 2,5 рази і в результаті тепер вісім із десяти сімей хочуть отримувати допомогу в натуральному вигляді.

Текст: <https://society.fakty.ua/355903-monetizaciya-paketa-malysha-rada-prinyala-vazhnoe-reshenie>

10. Депутати Англії та Уельсу подали законопроект про заборону шлюбу до 18 років [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 7 жовт. – Електрон. дані. *Як зазначають автори законопроекту, "Великобританія підриває свій міжнародний авторитет винятком із закону в Англії та Уельсі, який дозволяє 16 та 17-річним дітям брати шлюб за згодою батьків". Вказано, що депутат Поліна Латем попросить Палату громад підтримати законопроект, який передбачає криміналізацію дитячих шлюбів та цивільного партнерства до 18 років. Вона стверджує, що чинне законодавство суперечить законодавчим вимогам з 2013 р. щодо того, щоб молоді люди до повноліття мали можливість займатися освітою. Указано, що заборона шлюбу за згодою батьків захистить молодих людей від примусу до раннього шлюбу, адже до повноліття діти перебувають під опікою батьків, що позбавляє їх можливості виразити свою волю. Зазначено, що діти, які одружуються до 18 років, частіше достроково відмовляються від навчання, мають підвищений ризик проблем з психічним здоров'ям, підліткової вагітності та жорстокого поводження в сім'ї.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/deputati-angliyi-ta-uelsu-podali-zakonoproekt-pro-zaboronu-shlyubu-do-18-rokiv-.html>

11. Жидко М. Є. Особливості любовних та міжособистісних відносин у жінок та чоловіків в поліаморних стосунках [Електронний ресурс] / Максим Євгенович Жидко, Анна Шуленкова // Інсайт: психол. виміри сусп-ва. — 2019. — № 2. — С. 24-30. *Вивчено структурні особливості міжособистісних та любовних відносин жінок та чоловіків в поліаморних сім'ях. Для досягнення мети було використано наступні методи: семантичний диференціал, тест на виявлення любовної адикції А. Єгорова; тест на міжособистісну залежність (любовну, від партнера в дитячо-батьківських відносинах); методика Р. Гірифільда, адаптація О. П.*

Макушина; діагностика міжособистісних відносин Т. Лірі; діагностика міжособистісних відносин А. А. Рукавішнікова. Текст: <http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/article/view/21/20>

12. Житло або компенсація для дітей-сиріт: ВРУ прийняла за основу законопроект [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 29 верес. – Електрон. дані. *Вказано, що Верховна Рада України (ВР України) ухвалила за основу проект Закону № 3577 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа". Зокрема, законопроектом запропоновано внести зміни в частині надання права особам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі після досягнення ними 23 років, позачергового отримання житла із житлового фонду соціального призначення та забезпечення їх соціальним або орендованим житлом до надання упорядкованого жилого приміщення для постійного проживання.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/zhitlo-abo-kompensaciya-dlya-diteysirit-rada-priynuala-za-osnovu-zakonoproekt.html>

13. Збірник тез доповідей студентів, аспірантів та здобувачів – учасників 75-ї звітної конференції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова : секція екон. і прав. наук , 24 - 26 квіт. 2019 р., м. Одеса / [відп. ред. А. В. Смітюх]. — Одеса : Фенікс, 2019. — 242 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А804653** *Зі змісту: Заповіт подружжя як вид заповідальних розпоряджень / В. С. Тревогіна. – С. 38-41.*

14. Зінсу О. І. Соціальні та юридично-психологічні аспекти домашнього насильства / О. І. Зінсу // Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ. — 2020. — № 1. — С. 79-87. *Висвітлено соціальні сегменти домашнього насильства, які раніше не було представлено у вітчизняній науковій думці, у контексті сучасних процесів глобалізації, утвердження принципів гендерної рівності, необхідності викорінення дискримінаційних стереотипних поглядів.*

15. Кабмін погодив законопроект про відповідальність військовослужбовців за домашнє насильство [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 23 верес. – Електрон. дані. *Вказано, що 23 вересня 2020 року Кабінет Міністрів України (КМ України) схвалив для внесення до Верховної Ради України (ВР України) законопроект щодо відповідальності військовослужбовців, поліцейських та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення домашнього насильства на загальних підставах. Законопроектом запропоновано внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Ці зміни спрямовані на забезпечення належного реагування у разі вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі військовослужбовцями, поліцейськими та іншими особами, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, і посилення відповідальності цих осіб за вчинення таких правопорушень.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/kabmin-pogodiv-zakonoproekt-pro-vidpovidalnist-viyskovosluzhbovciv-za-domashne-nasilstvo.html>

16. Кабмін удосконалює механізм забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 10 жовт. – Електрон. дані. *Вказано, що на черговому засіданні уряду 9 жовтня 2020 року затверджено «Типові положення про відповідальний підрозділ та радника з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Відтепер всі органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування (за згодою) зобов'язані створити спеціальні підрозділи та призначити радників, які будуть займатися виключно питаннями забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Зазначено, що діяльність новоутворених підрозділів та радників дозволить створити умови для забезпечення всім громадянам, незалежно від їх статі, віку, інвалідності, місця проживання, раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, мовних або інших ознак однакових можливостей у всіх сферах їх життєдіяльності.* Текст: <https://yur->

gazeta.com/golovna/kabmin-udoskonalyue-mehanizm-zabezpechennya-rivnih-prav-ta-mozhlivostey-zhinok-i-cholovikiv.html

17. Комітет ВРУ підтримав законопроекти щодо соціального захисту дітей [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 1 жовт. – Електрон. дані. *Вказано, що Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики Верховної Ради України (ВР України) розглянув низку законопроектів під час онлайн-засідання 29 вересня 2020 року. Комітет рекомендував ВР України ухвалити в цілому як Закон законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які мають інвалідність» № 3594. Проект передбачає, що прийомні діти та вихованці після досягнення 18-річного віку зможуть за вибором продовжити проживати і виховуватися у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу до закінчення закладу освіти (тобто не будуть зобов'язані це робити, як це було раніше). Також Комітет рекомендує прийняти за основу проект Закону про внесення змін до Закону України «Про охорону дитинства» щодо забезпечення дієвого механізму надання державної допомоги сім'ям з дітьми № 3124. Передбачається, що під час обчислення середньомісячного сукупного доходу багатодітної сім'ї не включатимуть нараховані соціальні допомоги на дитину.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/komitet-vru-pidtrimav-zakonoproekti-shchodo-socialnogo-zahistu-ditey.html>

18. Кравців В. В. Уявлення молоді про феномен любові залежно від рівня розвитку духовності [Електронний ресурс] / Валентина Вікторівна Кравців, Наталія Іванівна Тавровецька // Інсайт: психол. виміри сусп-ва. — 2019. — № 1. — С. 33-40. *Дослідження виявило позитивні показники, хоч статистичної значущості не було виявлено, але вивчення самого феномена «любові» не можна на цьому вважати завершеним, через багатокомпонентність самого феномену і викликану цим складність дослідження. У ході дослідження явища любові і духовності з боку уявлень*

молоді виявлено: статеві відмінності уявлень про любов, особливості уявлень сучасної молоді про майбутнього шлюбного партнера, відмінності уявлень щодо змісту закоханості та кохання, зміни в структурі особистості у залежності від рівня розвитку в ній духовності, духовність як особистісний аспект в соціальному контексті сучасності. Здійснено інтерпретацію отриманих результатів дослідження, що дала змогу свідчити про те, що аспект у тлумаченні любові як «духовності» та її рівень не впливають на результати. Текст:

<http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/article/view/6/5>

19. Криза свідомості може змусити 2,5 млн дівчат в Азії укласти шлюби [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 3 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що близько 2,5 млн дівчат і ризикують бути примушеними до шлюбів у ранньому віці протягом наступних п'яти років унаслідок впливу Covid-19. Про це повідомила британська газета «The Guardian». Вказано, що благодійна організація «Save the Children» прогнозує найгірший сплеск кількості дитячих шлюбів за останні 25 років, оскільки пандемія закрила школи та призвела до бідності чимало сімей. У звіті застережено, що 2020 р. для дівчат є роком «незворотних невдач та втраченого прогресу». У всьому світі закриття шкіл перервало навчання 1,6 млрд дітей, і за підрахунками «Save the Children» 10 млн дітей, переважно дівчаток, ніколи не повернуться до школи. У звіті також передбачається, що цього року ще мільйон дівчат до 18 років можуть завагітніти, що загрожує їхньому життю, оскільки пологи все ще є основною причиною смерті серед вікових груп від 15 до 19 років. Найбільш постраждалим регіоном, де спостерігається сплеск дитячих шлюбів, є Південна Азія, де цього року, як очікується, майже 200 тис. дівчат будуть змушені вступити до шлюбу через економічну кризу, спричинену коронавірусом. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/kryza-svidomosti-mozhe-zmusiti-25-mln-divchat-v-aziyi-uklasti-shlyubi.html>

20. Крупник Г. А. Психологічні чинники розвитку сучасної нуклеарної сім'ї [Електронний ресурс] / Ганна Анатоліївна Крупник // Інсайт: психол. виміри сусп-ва. — 2019. — № 2. — С. 78-83. *Здійснено огляд вивчення стану сучасної нуклеарної сім'ї. Проаналізовано наукові роботи провідних вітчизняних та закордонних сучасних науковців. Висвітлено особливості взаємодії членів родини та фактори, які на неї впливають. Зазначено, що сучасна сім'я набула нових своєрідних рис, властивостей, які відрізняють її від традиційно закоренілого уявлення і виводять її на новий щабель, що дозволяє відзначати зміну багатовікової традиції образу сім'ї. Більшість психологів у своїх наукових роботах вказують на такі тенденції розвитку сім'ї в сучасному суспільстві, як превалювання кар'єри, зауважуючи, що це є причиною зростання рівня добробуту сім'ї; доволі пізнь, у порівнянні з попередніми роками, укладання шлюбу і відкладання народження нащадків; нуклеаризація сім'ї як її спрощення. Сьогочасна наука засвідчує збільшення розлучень і повторних шлюбів; вказує на те, що з'являється варіативність форм міжособистісних стосунків, які згодом переростають у сімейні відносини.*

Текст:

<http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/article/view/31/28>

21. Кузнецов М. Г. Кримінологічні засади запобігання насильству в сім'ї / М. Г. Кузнецов // Право і сусп-во. — 2019. — № 4. — С. 297-303. *Запропоновано концепцію домашнього насильства, згідно з якою розуміється система державних та громадських заходів, спрямованих на усунення чи нейтралізацію причин та умов насильства в сім'ї. Зазначено, що визначені запобіжні заходи вкрай необхідні для запобігання насильству в сім'ї та встановлені найважливіші важелі, які можуть впливати на процеси профілактики, визначені для цього явища.*

22. Лисик Д. З колишніми під одним дахом: виселення з житла [Електронний ресурс] / Дарина Лисик // Юрид. газ. — 2020. — 23 верес. — Електрон. дані. *Зазначено, що поширеним є сценарій, коли після реєстрації шлюбу один з подружжя заселяється до квартири чи будинку іншого та*

реєструє там своє місце проживання («прописується»). Юридично така реєстрація дає право користуватися житлом нарівні з його власником. Однак у випадку розірвання шлюбу власник житла справедливо може вимагати, щоб колишній чоловік/колишня дружина знялися з реєстрації місця проживання в його будинку чи квартирі («виписалися»). Така вимога є обґрунтованою, оскільки реєстрація особи у житловому приміщенні може впливати на вартість комунальних послуг за обслуговування житла, ускладнити продаж житла чи суттєво знизити його ринкову вартість, створювати інші незручності. Що робити, якщо колишній/колишня не бажають змінювати свою реєстрацію і втрачати право проживання в житлі іншого з подружжя? Ситуація ускладнюється ще й тим, що у консервативному Житловому кодексі УРСР прописано, що «припинення сімейних відносин з власником будинку (квартири) не позбавляє їх права користування займаним приміщенням» (ст. 156 ЖК). При цьому фізичне видворення і подальший недопуск колишнього/колишньої до житла, викидання його/її речей та заміна вхідних замків не призводять до юридичного позбавлення права особи на проживання у цьому житловому приміщенні. За таких обставин варто вдатися до примусового виселення колишнього подружжя. Це можна зробити лише на підставі рішення суду. Вказано, що наведені механізми застосовуються лише у разі, коли вселення чоловіка/дружини відбулося до житла, яке є особистою приватною власністю другого з подружжя. Текст: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/simeyne-pravo/z-kolishnimi-pid-odnim-dahom-viselennya-z-zhitla.html>

23. Люлька Г. А. Взаємодія педагогів і батьків з формування толерантного ставлення до дітей у сім'ї [Електронний ресурс] / Г. А. Люлька // Молодий вчений. — 2020. — № 1. — Електрон. дані. Розкрито сутність і особливості взаємодії педагогів і батьків з формування толерантного ставлення до дітей у сім'ї. Описано завдання і принципи регулювання вчителем толерантних взаємовідносин батьків і дітей.

Наголошено на ідеї гуманізму як базовій засаді формування доброзичливих взаємин у родині. Текст: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/1/37.pdf>

24. Матеріали XXII науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 15 груд. 2019 р. (м. Харків) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Асоц. випускників Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2019. — Т. 1. — 325 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A806432-1** *Зі змісту: Щодо деяких обмежень інституту представництва у сімейних правовідносинах / Ю. Ю. Іпатенко. — С. 142-144.*

25. Менджул М. В. Принципи правового регулювання сімейних відносин у Великобританії та Ірландії / М. В. Менджул // Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту. Серія : Юриспруденція : зб. наук. пр. — Одеса, 2018. — Вип. 36, т. 2. — С. 42-45. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17425-36/2** *Досліджено основні засади регулювання сімейних відносин у Великій Британії та Ірландії, встановлено спільні й особливі принципи сімейного права. Особливу увагу приділено аналізу судової практики застосування таких спільних принципів: рівності, справедливості та добробуту дитини. Серед особливих засад регулювання сімейних відносин виділено: принцип компенсації за будь-які фінансові незручності, спричинені відносинами в шлюбі (в Англії й Вельсі); принцип спільної відповідальності держави та батьків за добробут дітей (у Північній Ірландії); принципи партнерства та стабільності шлюбу (в Ірландії). Запропоновано впровадити окремі принципи регулювання сімейних відносин у законодавство України. Текст: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc36/part_2/12.pdf*

26. Менджул М. В. Принципи сімейного права (сутність та проблеми застосування) / Марія Василівна Менджул ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". — Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2019. — 418 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A804669** *Досліджено значення принципу рівності у регулюванні сімейних відносин. Висвітлено сутнісні особливості окремих принципів сімейного права у сфері*

охорони шлюбу та сім'ї (державної охорони сім'ї, недопустимості втручання у сімейне життя, добровільності укладення шлюбу, найкращих інтересів дитини та інших), а також надано пропозиції щодо удосконалення законодавства України.

27. Міллер А. О. Проблеми правового регулювання та реалізації права на державну допомогу по вагітності та пологах / А. О. Міллер // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія : Юрид. науки. — 2020. — Т. 31 (70), № 2, ч. 1. — С. 101-106. Встановлено, що Управління соціального захисту населення автоматично стає роботодавцем безробітної жінки, коли починає робити нарахування і виплати державної допомоги по вагітності та пологах, сплачувати єдиний внесок за застраховану особу. Також доведено, що Управління соціального захисту населення зобов'язане вести облік виплат (доходу) застрахованої особи та нарахування єдиного внеску.

28. Місце проживання дитини пропонують визначати в безспірному порядку [Електронний ресурс] // Юрид. газ. — 2020. — 28 верес. — Електрон. дані. Зазначено, що на розгляд Верховній Раді України (ВР України) подано законопроект № 4154 від 25. 09. 2020 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення місця проживання дитини в безспірному порядку". У пояснювальній записці зазначено, що наявне законодавче регулювання не охоплює всіх випадків сімейно-правових відносин, що склалися між батьками та дітьми. "Сімейним кодексом України врегульовано процедуру визначення місця проживання дитини державними органами (зокрема судом) лише в разі наявності спору між батьками. Офіційної процедури визначення місця проживання дитини в разі відсутності спору із залученням державного апарату не існує. У разі, якщо спір між батьками відсутній, місце проживання дитини визначається за згодою батьків, тобто в договірному порядку". Автори вважають, що діти, чие місце проживання визначене за згодою батьків (в усній або письмовій формі), позбавлені низки привілеїв, які

мають діти, чиє місце проживання визначене судом. Зокрема, наприклад, це стосується можливості виїзду за межі України без згоди того із батьків, хто проживає окремо, в порядку, передбаченому ст. 157 Сімейного кодексу України. Саме тому законопроектом передбачені зміни до Сімейного кодексу України та Цивільного процесуального кодексу України. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/misce-prozhivannya-ditini-proponuyut-viznachati-v-bezspimomu-poryadku.html>

29. Міхайлішин Г. Соціальне проектування як один із прогресивних засобів подолання проблем молодих сімей у Івано-Франківській області / Галина Міхайлішин, Мирослава Довга // Освіт. простір України. — 2019. — № 17, ч. 1. — С. 139-146. *Проаналізовано та продемонстровано важливість соціального проекту для подолання проблем молодих сімей на основі чітко зазначених статистичних даних з відділу РАЦСу Івано-Франківської області. Розглянуто різні концептуальні положення, поняття соціального проектування та соціального проекту і запропоновано їх авторські визначення.*

30. Нардепи проголосували за повернення "пакунку малюка" [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 30 верес. — Електрон. дані. *Повідомлено, що Верховна Рада України (ВР України) ухвалила Закон № 3006а "Про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка"". Зазначено, що Законом запропоновано доповнити види державної допомоги сім'ям з дітьми, які виплачуються на підставі Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" "пакунком малюка" та визначити порядок її виплати. Також запропоновано проводити видачу одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка" у закладі охорони здоров'я (пологовому будинку або пологовому відділенні, перинатальному центрі, неонатальному центрі тощо) незалежно від форми власності та підпорядкування, працівником закладу охорони здоров'я, уповноваженим на це адміністрацією відповідного*

закладу. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/nardepi-progolosuvali-za-povernennya-pakunku-malyuka.html>

31. Пахомов В. В. Домашнє насильство в Україні та закордоном / В. В. Пахомов, О. С. Безвін [Електронний ресурс] // Молодий вчений. — 2020. — № 3. — Електрон. дані. *Розглянуто проблемні питання домашнього насильства, його види та ознаки в Україні. Увагу приділено досвіду зарубіжних країн (Швеція, Німеччина та Франція), щодо їхньої боротьби з домашнім насильством. Проаналізовано законодавство, що регулює це питання.* Текст: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/3/62.pdf>

32. Право батька на декретну відпустку [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 21 верес. – Електрон. дані. *Зазначено, що працівники Черкаського місцевого центру з надання безоплатної правової допомоги (БВПД) спільно з представниками Чигиринського районного відділу державної реєстрації актів цивільного стану (ДРАЦС) та місцевого центру зайнятості провели низку заходів, під час яких обговорено питання щодо реалізації батьком права на декретну відпустку. Про це повідомив Координаційний центр з надання правової допомоги. Зазначено, що українське законодавство передбачає право кожної родини обирати, хто з батьків немовляти піде у декретну відпустку. Вказано, що поняття «декретна відпустка» включає в себе два види відпусток: по вагітності та пологах, яку може отримати лише мати новонародженого; для догляду за дитиною, яку може оформити і батько. Відпустка для догляду за дитиною, у свою чергу може бути: оплачувана – для догляду за дитиною до 3 років; не оплачувана, яка призначається строком не більше, як до досягнення дитиною шестирічного віку (за наявності медичних висновків). Батько може отримати обидва види відпусток по догляду за дитиною.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/pravo-batka-na-dekretnu-vidpustku.html>

33. Президент підписав указ щодо протидії домашньому насильству [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 21 верес. – Електрон. дані. *Повідомлено, що Президент України Володимир Зеленський і*

перша леді Олена Зеленська провели зустріч з представниками громадських та міжнародних організацій щодо реалізації державної політики з протидії та запобігання домашньому насильству. Під час виступу Глава держави підписав Указ «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства». Він зазначив, що цей документ – результат спільної роботи Офісу Президента України (ОПУ), уряду, громадських організацій та міжнародних експертів. За словами Володимира Зеленського, в умовах пандемії COVID-19 за перші шість місяців 2020 року поліція отримала майже вдвічі більше звернень щодо домашнього насильства, ніж у попередньому півріччі. Глава держави акцентував увагу на важливості підвищення рівня довіри людей до служб, покликаних допомагати в таких випадках. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/prezident-pidpisav-ukaz-shchodo-protidiyi-domashnomu-nasilstvu.html>

34. Процко Н. Шлюбний договір [Електронний ресурс] / Надія Процко // Сіл. вісті. – 2020. – 6 жовт. (№ 76). – Електрон. дані. *Наведено коментарі щодо оформлення шлюбного контракту в Україні. Зауважено, що така практика більш звична для інших країн.* Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19824/index.php?n=46854>

35. Саблук Г. І. Особливості ролі сільської жінки в сім'ї / Г. І. Саблук // Економіка АПК. — 2020. — № 2. — С. 68-76. *Розкрито соціальну особливість ролі сільської жінки в сім'ї з огляду на трансформаційні процеси, що відбуваються в суспільному житті. Визначено сутність ролі жінки, яка проживає в сільській місцевості, її споконвічну активну позицію, її роль у сім'ї та суспільстві.*

36. Самілик Л. О. Особливості стягнення аліментів на дитину в порядку наказного провадження / Л. О. Самілик, Г. Ю. Кіраль // Держава та регіони. Серія : Право. — 2019. — № 3. — С. 73-78. *Розглянуто основні проблеми, що виникають у разі звернення особи до суду із заявою про видачу судового наказу, та проаналізовано судову практику щодо стягнення*

аліментів у порядку наказного провадження. Проаналізовано правозастосування в судах України основних новел сімейного та цивільно-процесуального законодавства щодо правового режиму аліментів, можливості їх стягнення за правилами спрощеного позовного чи наказного провадження, основних чинників визначення способу та розміру стягнення аліментів.

37. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 24 - 25 жовт. 2019 р., м. Чернівці / М-во освіти і науки України, Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Юрид. ф-т, Каф. процес. права [та ін. ; редкол.: О. В. Щербанюк (голова) та ін.]. — Чернівці : Чернівец. нац. ун-т, 2019. — 335 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: B77771** Зі змісту: *Визнання шлюбного договору недійсним за рішенням суду у разі його фіктивності / О. А. Явор. – С. 188-192.*

38. Тімуш І. С. Захист особистих немайнових прав батьків як учасників сімейних правовідносин [Електронний ресурс] / І. С. Тімуш, О. М. Братіца // Молодий вчений. — 2020. — № 1. — Електрон. дані. *Визначено суть особистих немайнових прав батьків та з'ясовано правові способи їх захисту. Надано визначення терміна «особисті немайнові права» та «захист сімейних прав», узагальнено особисті немайнові права та обов'язки батьків, а також досліджено механізм правового регулювання особистих немайнових прав та законних інтересів батьків в сімейних правовідносинах.* Текст: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/1/6.pdf>

39. Чернега В. М. Застосування норм цивільного права до регулювання сімейних відносин / В. М. Чернега // Право і сусп-во. — 2020. — № 2. — С. 244-249. *Розглянуто позиції учених різних юридичних шкіл України на прикладне значення застосування норм цивільного законодавства до регулювання сімейних відносин.*

40. Чорна С. На порядку денному – державна допомога сім'ям із дітьми [Електронний ресурс] / Світлана Чорна // Голос України. – 2020. –

22 верес. (№ 174). — Електрон. дані. *Йдеться про розгляд Комітетом Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики законопроекту про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги "Пакунок малюка", спрямованого на законодавче врегулювання підтримки молодих родин. Наведено коментарі народних депутатів Євгенії Кравчук та Андрія Мотовиловця, які висловилися за відновлення видачі "пакунків", які складаються з дійсно якісних речей вітчизняного виробництва, "дбайливо підібраних для маленьких українців нашими фахівцями та експертами ООН". Відповідно до рекомендацій Комітету народні депутати 17 вересня ухвалили за основу зазначений законопроект № 3006а.* Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/336056>

41. Що треба знати про усиновлення, – Мін'юст [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 30 верес. – Електрон. дані. *Зазначено, що процедура усиновлення в Україні не є складною, особливо у порівнянні з європейськими країнами. Але не кожне подружжя готове до такого відповідального кроку – прийняти у свою сім'ю дитину, яка стане дочкою чи сином. Вказано, що справа не лише в юридичних тонкощах процедури усиновлення. Розглянуто такі питання: які права та обов'язки мають усиновлювачі, чи отримують вони якісь додаткові права, чи можна відмовитися від усиновлення, які існують правові наслідки скасування усиновлення, яка відповідальність за порушення таємниці усиновлення тощо.*

Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/shcho-treba-znati-pro-usinovlennya--minyust.html>

42. Якуша В. Якщо спрацює парашут [Електронний ресурс] / Вікторія Якуша // Закон і бізнес. – 2020. – 29 верес. – 2 жовт. - Електрон. дані. *Подано інформацію, що комітет із цивільного, сімейного та спадкового права Асоціації правників України провів онлайн-засідання, присвячене судовій практиці Касаційного цивільного суду щодо поділу майна членів*

колишнього подружжя. Розглянуто, як члени колишнього подружжя ділять власність: будинки, бізнес, літаки. Зазначено, що партнер АО LexArs Олена Сібірцева проаналізувала судову практику щодо відступлення від презумпції рівності часток подружжя під час поділу майна за останні три роки. Вказано, що найчастіше сторони посиляються на відсутність утримання або ухилення члена колишнього подружжя від участі в утриманні дітей.

Текст: <https://zib.com.ua/ua/144675-aktualna-sudova-praktika-podilu-vlasnosti-mizh-chlenami-koli.html>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

15.10. 2020 р.